

MNENJA IN PRIPOMBE NA POROČILO O OKOLJU 2016

Okoljsko raziskovalni zavod podaja naslednja mnenja/ pripombe:

Splošno:

- Netrajnostni sistemi proizvodnje in potrošnje, ki so odgovorni za številne pritiske na okolje, prinašajo tudi koristi, **vključno z delovnimi mesti in zaslužkom- ali so bile opravljene analize, kam gre ta zaslužek? Glede na prevladujočo trgovinsko dejavnost, ki spodbuja potrošnjo na račun »tretjega sveta« Slovenija s takšno obliko potrošnje ne pridobi, ampak več izgubi, saj so pod krinko »najnižje cene« številni lokalni predelovalci propadli.**

KAKŠNI SO KONKRETNI NAČRTI ZA URESNIČITEV FLEKSIBILNEJŠIH IN SODOBNIH PRISTOPOV UPRAVLJANJA?

- *Vse večja raznovrstnost pristopov k upravljanju: Neskladje med vse bolj dolgoročnimi globalnimi izzivi, s katerimi se spoprijema družba, in bolj omejenimi pristojnostmi vlad ustvarja potrebo po dodatnih načinih upravljanja, v katerih bi pomembnejšo vlogo prepustili podjetjem in civilni družbi.*

Poglavje: BIOTSKA RAZNOVRSTNOST

NAVEDNI KLJUČNI IZZIVI, KOT SO...

Ključni izzivi:

- dopolnitev sicer že dobro postavljenega okvira institucionalnega delovanja varstva narave, zlasti zaradi odzivanja na nove in prihajajoče vsebine ter krepitev nadzornih funkcij;
- .....
- ne zadoščajo, **dokler uničevanje okolja ne bo postalo kaznivo dejanje.** Zgolj opozarjanje in večja okoljska zavest ne zadošča, to kaže praksa.

Poglavje: ZRAK

Ni podatkov o obveznostih ukrepov v načrtov za kakovost zraka, ki so bili sprejeti – kakšne ključne spremembe so prispevali ti ukrepi + kako nadaljevati z temi nacionalnimi ukrepi?

Izvajanje dimnikarske službe – pojasniti ključne izboljšave zaradi spremembe zakonodaje

Str. 73 – kako se bo izvajala kontrola najboljših tehnologij, saj se je že preveč finančnih spodbud usmerilo v lesno biomaso, ki povzroča številna onesnaženja?

Vežano na:

1. spodbude za kurilne naprave na lesno biomaso za ogrevanje stavb oziroma naselij, financirane iz javnih sredstev ali spodbujane v okviru obveznosti dobaviteljev energije za doseganje prihrankov končne energije, se namenajo le za najboljše razpoložljive tehnike;

str: 130 - Tla

7.6 Napotki za prihodnja ravnanja

Vedenje, kako naša dejanja vplivajo na celovito stanje tal, je ključnega pomena za razvoj učinkovite politike na področju varstva tal. Slovenija še nima vzpostavljenega monitoringa..... + ni navedenih števila onesnaževalcev, ki so bili kaznovani zaradi onesnaževanja tal (pravne in fizične osebe) – koliko jih je v registru onesnaževalcev in kako se izvajajo ukrepi za preprečevanje škodljivih ravnanj?

Poglavje: **RAVNANJE Z VIRI IN ODPADKI**

Slika 8.1 . podatki za Slovenijo niso vključeni, podatki na sliki 8.2 niso dovolj čitljivi

Str.141

NavedbA: »Celotna predelava se je v letu 2014 v primerjavi s preteklim letom povišala za 18 odstotkov, od tega 14 odstotkov samo recikliranje. V letu 2014 recikliranje in uporaba odpadka kot gorivo predstavljata **54 odstotni delež od vseh nastalih in uvoženih odpadkov**....

Manjka podatek za ravnanje z 46% odpadkov, posebej prikazati komunalne, ki so relevantni za ločen prikaz ravnanja – tudi ponovna uporaba!

Slika 8.9 – neberljivo, popraviti

Slika 8.14 ...26% je drugo ravnanje (kakšno – nekaj primerov, iz skice ni razumljivo)

Str. 145 – navedba » Preostalih 40 % predstavlja izguba v masi, začasno skladiščenje odpadkov in postopki predobdelave«

Kako je mogoče, da se »izgubi« tako velik % odpadkov? Kakšne so kapacitete skladiščenja, da se lahko skoraj polovica skladišči? **Dodati pojasnilo** – kar bo zahtevala tudi s strani EU.

Str. 148: Navedba »Ravnanje s komunalnimi odpadki se na podlagi Zakona o varstvu okolja izvaja v obliki obveznih občinskih gospodarskih javnih služb zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov. Obstoječe storitve občinskih javnih služb na področju zbiranja opravlja 63 izvajalcev.

Priložiti evidenco vseh 63 izvajalcev.

Str. 152 **8.3.5 Doseganje ciljev glede ravnanja z odpadki**

Navesti cilje prednostnega reda – navedeni zgolj cilji zbiranja in recikliranja?

Dopolniti tabelo 8.1 - cilji v zvezi z ravnanjem s komunalnimi odpadki

Str 156

Navedba: *Pomemben mehanizem ravnanja z odpadki je t. im. razširjena odgovornost proizvajalcev izdelkov. Pravna ali fizična oseba, ki razvija, izdeluje, predeluje, obdeluje, prodaja ali uvaža izdelke, za katere velja razširjena odgovornost proizvajalcev (proizvajalec izdelkov), mora delno ali v celoti zagotoviti takšno ravnanje z izdelki in odpadki, ki nastanejo po uporabi teh izdelkov, da se spodbujajo ponovna uporaba ter preprečevanje odpadkov in njihova predelava.«*

Dodati pojasnilo, zakaj razširjena odgovornost ne velja za odpadke - izdelke, vključene v pripravo na ponovno uporabo?

Str. 157

Dopolniti:

Navedba: *Za uresničitev družbe recikliranja z visoko stopnjo učinkovitosti uporabe naravnih virov je potrebno zagotoviti, da se za ravnanje z odpadki uporablja prednostni vrstni red preprečevanja nastajanja odpadkov in ravnanja z njimi v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki iz predpisa, ki ureja odpadke, predvsem pa:*

- *usmeriti zbrane odpadke v recikliranje,-----zakaj se ne spoštuje prednostni red?*
- *odpadke, ki jih ni mogoče reciklirati in presegajo predpisane zahteve za odložitev na odlagališču, usmeriti v predelavo v trdno gorivo ali v termično obdelavo, prednostno z izrabo energije,---kam?*
- *prepovedati sežig neobdelanih mešanih komunalnih odpadkov,*
- *zmanjšati odlaganje odpadkov izključno na tiste, ki jih ni mogoče reciklirati ali predelati v trdno gorivo ali termično obdelati.*

Str. 158 - **priporočilo**

Navedba: *Posebej pa želimo izpostaviti, da bo v prihodnje treba najti povezavo med deklaratorno fazo prehoda v zeleno oz. krožno gospodarstvo (strategije in programi) in dejansko spremembo«*

Ozaveščanje je potrebno izvajati predvsem v javnih službah, da se zaposleni izobrazijo o konkretizaciji možnosti kroženja virov primarno in obvezno v javnih službah.

Pripomba:

Premalo ambiciozno zastavljeni okoljski cilji, čakanje na zahteve EU.....še vedno se ravnanje z odpadki razume kot zbiranje in recikliranje.

Ni vključenega pregleda spodbud alternativnim konkretnim rešitvam, ki se izvajajo v sled krožnega gospodarstva in prednostnega reda ravnanja z odpadki.

Str. 175

9.5 Napotki za prihodnja ravnanja

Navedba« Pri pripravi prednostnih nalog politike prilagajanja na podnebne spremembe je treba posebno pozornost nameniti predvsem tistim sektorjem, pri katerih je že sedaj močno izražena ranljivost za sedanjo spremenljivost podnebja. Spoznali smo, da prilagajanje potrebuje celovit in sistemski pristop. Prve korake smo naredili s pripravo nacionalnega strateškega okvira, ki ga bo treba dopolniti z operativnimi dokumenti in si predvsem prizadevati za izvajanje ukrepov prilagajanja v praksi.»

Dodati konkretizacijo navedbe za napotke prihodnega ravnanja (zgolj ugotovitve in zakonske navedbe ne prinašajo napredka).

Priporočilo:

Vključiti še poglavje »Okolje v Sloveniji in delovna mesta.

Slednja so ključnega pomena za razvoj novih alternativnih storitev in proizvodov, ki bodo implementirala okoljsko zakonodajo. Iz poročila ni razvidno, kakšna nova delovna mesta so nastala v zadnjih letih zaradi nove zakonodaje, dodatnih zahtev EU in sprejetih zakonodajnih aktov, ki narekujejo nove vzorce vedenja in potrošnje.

Družba se spreminja in poročilo naj vsebuje tudi ta vidik, da bo prikazano stanje in trend v prihodnje z namenom implementacije navedenih napotkov.

Pripravili:

Dr. Marinka Vovk
Rok Kropej
Irena Klančar
Franc Zver